

© Saskia Vanderschelle

JUBELPARK 2030
CINQUANTENAIRE

Een nieuw socio-cultureel vlaggenschip
voor 200 jaar België

“We hoeven van niets schrik te hebben in het leven, we moeten het alleen begrijpen. Nu is het tijd om meer te begrijpen, zodat we minder schrik hebben.”

— Marie Curie

MASTERPLAN JUBELPARKSITE

CONTEXT

Op 1 april 2022 heeft de federale regering haar ambitie uitgesproken om de Jubelparksite en haar instellingen op te waarderen. Deze ambitie werd op voorstel van de Staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid uitgewerkt in een operationele visie. Op 5 september 2022 werd vzw Horizon 50-200 gemandateerd met de ontwikkeling en coördinatie van deze visie tot een masterplan. Deze vzw geldt als het unieke platform waar de verschillende stakeholders op en rond de site elkaar ontmoeten en plannen worden voorbereid, onder de vlag “Jubelpark 2030”.

MASTERPLAN

De renovatiewerken en haalbaarheidsstudies die in 2016 door de federale regering voor de site werden opgestart onder leiding van de Regie der Gebouwen, worden verdergezet. Het project “Jubelpark 2030” breidt de scope van deze werken uit tot een masterplan bestaande uit meerdere infrastructuurprojecten, renovaties in het park en een cultureel en participatief programma met als horizon het jaar 2030, de 200ste verjaardag van het België.

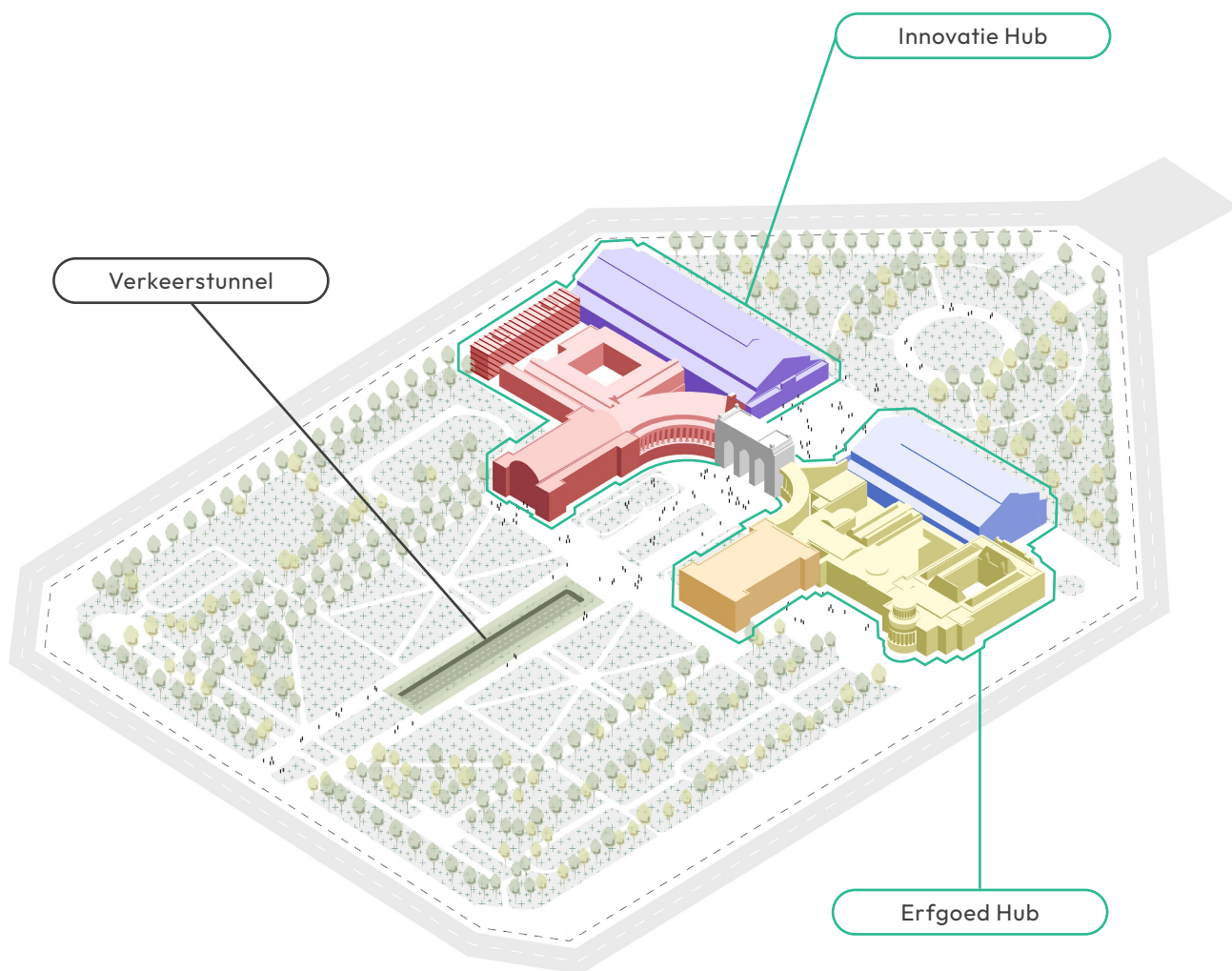
De visie ter ondersteuning van het masterplan is opgebouwd rond de symmetrie op de site en de verbinding tussen het Jubelpark, de gebouwen en de stad. Langs een centrale as, in het verlengde van de verkeerstunnel worden twee hubs – een Erfgoed Hub en een Innovatie Hub – voorgesteld.

Volgende onderdelen staan centraal in het masterplan:

- De collecties aanwezig op de Jubelparksite volgens internationale normen voor het grote publiek ontsluiten;
- Grootschalige renovaties van de Jubelparksite-gebouwen doorvoeren;
- Het wetenschappelijke werk van de instellingen mogelijk maken op een hedendaagse manier;
- De creatie van een collectiedepot;
- Een grootschalige herinrichting van het Koninklijk Instituut voor Kunstpatrimonium (KIK) en het Museum Kunst en Geschiedenis (K&G);
- Een reflectie opstarten over hoe beide hallen van de site te optimaliseren;
- Synergieën onderzoeken op vlak van collectiebeheer en publieksactiviteiten;
- Het gelijkvloers van de Bordiau-vleugel tijdelijk ombouwen een voorlopige tentoonstellingsruimte;
- Een Europese wedstrijd organiseren voor jonge architecten waarbij die oplossingen kunnen voorstellen voor het overkappen van de verkeerstunnel die het park doormidden klieft;
- Een toonbeeld worden van duurzaamheid, ecologische renovatie en innovatie;
- Een socio-cultureel programma uitwerken met het oog op een brede maatschappelijke betrokkenheid.

Het doel van al deze interventies is het creëren van twee levendige hubs op de Jubelparksite: de Innovatie Hub en de Erfgoed Hub.

Figuur 1

JUBELPARK INFRASTRUCTUUR

Een haalbaarheidsstudie rond de renovatie van het KIK en het K&G door de Regie der Gebouwen vormt de basis voor de infrastructuurwerken. Deze initiële studie wordt in een volgende fase uitgebreid tot een masterplan voor de volledige site, met inbegrip van de het Legermuseum en Autoworld, onder het bouweerschap van Beliris in nauwe samenwerking met de Regie der Gebouwen. Het beschikbare budget van €88 miljoen (waarvan €11.8 miljoen voor studies) zal worden aangewend om de realisatie van dit masterplan op te starten. Met dit masterplan wordt meer dan 155 miljoen geïnvesteerd op de site. De renovatie van de gevels, daken en het buitenschrijnwerk werd al in 2018 door de Regie der Gebouwen opgestart.

De vzw Horizon 50-200 heeft de opdracht gekregen om bijkomende middelen te werven en nieuwe financieringspistes te onderzoeken. De publieke investeringen vormen een hefboom om partners aan te trekken op de Jubelparksite in volle transitie.

Ook bijkomende partners zullen worden gezocht om nieuwe perspectieven aan te reiken rond cultureel, creatief, sociaal en innovatief ondernemerschap.

INFRASTRUCTUUR	REGIE DER GEBOUWEN	BELIRIS
Ramen, daken en façades	€ 38.777.005	€ 9.966.219
Renovatie park		€ 18.650.000
Studies masterplan	€ 11.600.000	
Realisatie masterplan	€ 25.000.000	€ 52.000.000
Andere		
	€ 75.377.005	€ 80.616.219
Totaal	€ 155.993.224	

JUBELPARK MENSEN

MENSEN IN HET HART VAN DE TRANSFORMATIE

Samen met alle BELSPO-instellingen en andere actoren in het park en de buurt ontwikkelt Jubelpark 2030 een dynamisch en participatief programma waarin co-creatie en co-leren centraal staan. Het programma wil nieuwe banden smeden tussen mens en milieu, erfgoed en innovatie, kunst en wetenschap op de historische site van het Jubelpark. Op een participatieve manier wordt de transformatie in gang gezet. Het zal grootschalige tentoonstellingen combineren met buurtpicknicks, sportevenementen en publieksbijeenkomsten om ontmoetingen tussen verschillende sociale, sportieve en culturele verenigingen en bewegingen in het Jubelpark aan te moedigen. De site kan zo uitgroeien tot een ruimte van permanente dialoog met de vele gemeenschappen die het land rijk is.

INZETTEN OP HET WELZIJN VAN DE TOEKOMSTIGE GENERATIES

Jubelpark 2030 schrijft zich in in de Europese doelstelling om klimaatneutraal te zijn tegen 2050. Met haar partners ontwikkelt ze een gezamenlijk actieplan om het welzijn van alle parkbezoekers te verbeteren. Door de zorg voor de ecologische transitie centraal te stellen wordt ingegaan op de vraag naar meer klimaatinzet van de Europese en Belgische jeugdbewegingen, de belangrijkste bondgenoten bij de transformatie van de site. Jubelpark 2030 wil ervoor zorgen dat de toekomstige generaties ook van het Jubelpark kunnen genieten.

INVESTERING IN MENSELIJK KAPITAAL

Het doel van dit langetermijnproject is de ontwikkeling van een duurzaam financieel model voor de toekomst van socio-culturele polen. Door het opzetten van sterke publiek-private samenwerkingen, het aanboren van EU-financiering voor fundamenteel onderzoek en bescherming van het cultureel erfgoed, het ontwikkelen van nieuwe modellen van crowdfunding en schenkingen zal dit model de economische stabiliteit van de site van het Jubelpark na 2030 verzekeren. Jubelpark 2030 zet in op structurele partnerschappen met publieke en private actoren.

JUBELPARK: SAMENWERKEN IS SAMEN VOORUIT GAAN

Concreet resulteerde het intensieve overleg tussen de verschillende publieke en private actoren tot de volgende overeenkomsten:

- Jubelpark 2030 werkt samen met de verschillende instellingen aanwezig op de Jubelparksite: het Legermuseum, het Museum Kunst en Geschiedenis, het Koninklijk Instituut voor Kunstpatrimonium en vzw Autoworld.
- De Europese Instellingen en de betrokken federale administraties worden samen met de sleutelactoren binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Stad Brussel en de Gemeente Etterbeek vertegenwoordigd in de Algemene Vergadering. De raad van bestuur is samengesteld door vertegenwoordigers van de publieke en private actoren zoals de Programmatorische Overheidsdienst Wetenschapsbeleid, het Koningshuis en de Koning Boudewijnstichting.
- Jubelpark 2030 zet in gang, ontwikkelt en neemt ook deel aan projecten op Europees niveau waaronder:
  - EUROPAN 17: Jubelpark 2030 treedt op als coördinator van deze creatieve wedstrijd voor jonge architecten in samenwerking met de Europese Commissie en EUROPAN.be. De selectie van het project tot overkapping van de verkeerstunnel voor de architectuurwedstrijd EUROPAN vormt een concrete stap in de samenwerking met de Europese Commissie om de reflectie op te starten over een symbolische overkapping van de autoweg die het park momenteel doorkruist.
  - European Heritage Hub: Jubelpark 2030 maakt deel uit van het consortium dat wordt geleid door EUROPA NOSTRA en het KIK in de uitrol van dit pilootproject rond innovatieve erfgoedpraktijken (lente 2023 – lente 2025).
- In samenwerking met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werden onder meer de volgende projecten opgezet:
  - Perspective.Brussels diende in samenwerking met Jubelpark 2030 het projectvoorstel “Common Resources for Regeneration through Culture” in bij het European Urban initiative-programma. Dit voorstel wil een verbinding creëren tussen de Kunstberg en het Jubelpark langs musea en culturele instellingen aan de hand van vergroening en stadsmeubilair. Eind juni 2023 worden de resultaten van de oproep verwacht.
  - In het kader van het Art Nouveau-jaar van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest coördineert Jubelpark 2030 samen met het K&G en het Museum van Toegepaste Kunsten in Wenen de tentoonstelling “Josef Hoffmann: Voorbij Schoonheid en Moderniteit.”
- Op het lokale niveau, rechtstreeks gericht op de gemeenschappen rond het park, wordt het participatieve traject Jubelpark COOP en Jubelpark NEIGHBOURS ontwikkeld. Samen met Perspective.Brussels, het lokale comité van het Brusselse European Quarter Taks Force en tal van andere buurt- en burgercomités wil Jubelpark 2030 een structurele dialoog ontwikkelen rond de herwaardering van het park.

- Om duurzame relaties met private ondernemers aan te knopen en te zorgen voor aanvullende financiering, werden stappen gezet om een mecenaatstrategie te ontwikkelen en uit te voeren:
- Het fonds 'Vrienden van Jubelpark 2030' werd opgezet in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting.
  - Jubelpark 2030 stapt mee in de campagne 2023-2024 van de organisatie Testament.be.
- Dank aan de spelers van de Nationale Loterij: dankzij hen steunt de Nationale Loterij dit jaar voor het eerst Jubelpark 2030.

SAMEN RICHTING 2030

